

Література

1. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 64. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2-14. – 504 с.
2. Белкін Л. Право України на територіальну цілісність та подвійні стандарти керівництва Росії / Л. Белкін // Юридична газета. – 21.10.2014 р. – № 30 (424). – С. 30-31.
3. Стратегія національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється»: затв. Указом Президента України від 12 лютого 2007 року № 105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/389/2012>

УДК 342.922

Голосніченко І. П., д.ю.н., професор,
Національний технічний університет України «КПІ», м. Київ, Україна
Золотарьова Н. І., к.ю.н., доцент,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

МОДЕЛЮВАННЯ СИТУАЦІЙ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ НОРМАТИВНИХ АКТІВ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Що ж слід розуміти під моделлю й моделюванням? Термін «модель» веде походження від латинського слова «modulus», що означає «міра». У цей час термін «модель» має багато значень і застосовується в різних сферах людської діяльності. Стосовно до розглянутого питання поняття «модель» і «моделювання» потрібно використовувати в науковому змісті. Із цього погляду слід підходити до моделювання як до методу наукового пізнання, а до моделі – як до форми, засобу наукового пізнання.

Говорячи про модель як форму (засіб) і про моделювання як метод наукового дослідження, слід зазначити, що поняття моделі на відміну від поняття моделювання не несе динамічного навантаження. Інакше кажучи, під моделюванням розуміється різновид діяльності, пов'язаної з формуванням і використанням моделі.

Природно, що зміст поняття і його визначення — це різні речі. Не всі ознаки, що входять у зміст поняття, слід включати в це визначення, оскільки одні ознаки ширше інших за обсягом і «перекривають» їх по змісту. Тому, узагальнюючи ознаки моделі, її можна визначити як систему, дослідження якої служить засобом для одержання інформації про іншу систему. Логічними підставами методу моделювання є висновки за аналогією, тобто такі, у яких посилки ставляться до одного об'єкту (моделі), а висновок - до іншого (прототипу). Метод моделювання

цінний саме тим, що дозволяє одержати знання про досліджуваний об'єкт не шляхом безпосереднього вивчення, а шляхом вивчення його моделі. Та обставина, що між дослідником і об'єктом дослідження існує проміжна ланка — модель — є специфічним для методу моделювання.

Таким чином, основна властивість моделі укладається в подібності моделі й об'єкта, що моделюється, (оригіналу, прототипу моделі). Аналогія ж є найбільш загальним проявом цієї подібності.

Розглядаючи моделювання як метод дослідження при проектуванні нормативних актів, наприклад, спрямованих на регулювання відносин у сфері охорони навколишнього природного середовища, слід звернути увагу не те, що в цьому випадку розробка моделей повинна відбуватися в декількох напрямках.

Перше з них — це створення моделі окремо взятого нормативного акту, з'ясування предмета регулювання саме нормами даного акту.

Друге — має галузеве значення і являє собою підсистему нормативно-правових актів, які регулюють відносини в певній галузі промисловості або сільського господарства.

Третє — характеризується створенням моделі певних правових інститутів, сукупність яких буде представляти комплексну галузь права — екологічне право.

Щонайважливішою моделлю для нашої країни в сфері регулювання суспільних відносин, спрямованих на охорону навколишнього природного середовища, можуть служити система нормативно-правових актів у країнах ЄС. Стандарти, вироблені в країнах Європи, можуть послужити моделлю для вітчизняної правової системи в галузі регулювання природоохоронних відносин.

У принципі, можна взяти правові акти окремої демократичної європейської держави як модель регулювання природоохоронних відносин і з урахуванням особливостей нашої країни, провести ревізію норм, які регулюють ековідносини в Україні.

В Українському законодавстві встановлена відповідальність за протиправні діяння, у тому числі в екологічній сфері. Норми Кримінального кодексу й Кодексу України про адміністративні правопорушення, які встановлюють відповідальність, являють собою не що інше як моделі протиправної поведінки. Проектування цих нормативних актів є моделювання відповідного складу правопорушення. На цьому етапі регулювання суспільних відносин завжди важливим є точність відбиття конкретної протиправної поведінки в деліктній нормі права.

Процес моделювання триває при застосуванні норм, що встановлюють відповідальність. Кваліфікація правопорушення, вона пов'язана з тим як

оцінює правозастосовник конкретні діяння, зіставляючи їх з передбаченими нормою права діями або бездіяннями.

Метод моделювання може також бути використаний у кримінології й адміністративній деліктології.

Питання методики аналізу й прогнозування злочинності та адміністративної деліктності стали підніматися в юридичній літературі все частіше. Однак не можна не відзначити поверхневого характеру деяких з опублікованих по цій проблемі робіт, викладу питань дослідження злочинності у відриві від конкретної статистичної інформації про злочинність, населення, соціально-економічних і інших факторів, що впливають на злочинність.

Крім того, як нам представляється, давно назріло питання про застосування в сфері деліктології, основним об'єктом вивчення якої слід визнати деліктність та фактори, що впливають на неї, найбільш прогресивних методів дослідження, зокрема методів моделювання, для опису, пояснення й передбачення змін деліктності. Застосування методів моделювання для дослідження злочинності й адміністративної деліктності пов'язане з необхідністю використання кількісних заходів, математичного підходу до цієї проблеми й повинне ґрунтуватися на погляді на злочинність як на динамічну соціальну систему, що характеризується певними параметрами.

УДК 342.922

Гончарук С. Т., к.ю.н., професор,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Розвиток України як демократичної, соціальної, правової держави, в центрі якої знаходиться людина як найвища соціальна цінність, її прагнення до Європейської інтеграції вимагають якнайшвидшого реформування правової системи, запровадження надійних гарантій дотримання прав і свобод громадян. Особливо актуальним в цьому плані є проведення реформи адміністративного права, що слугує правовим інструментом реалізації прав, свобод та інтересів громадян у сфері публічного управління. Це стосується і частини адміністративно-правових норм, які регулюють провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Стаття 247 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачає обставини, що виключають провадження у справі про адміністративне правопорушення, а саме: